

Crăciunul

Despre Crăciun

Crăciunul sau **Nașterea Domnului** este o sărbătoare anuală care comemorează nașterea lui Iisus Hristos, celebrată în principal pe 25 decembrie ca o sărbătoare religioasă și culturală importantă pentru milioane de oameni din întreaga lume. Este una dintre cele mai semnificative sărbători liturgice ale creștinismului, iar tradițiile asociate variază în funcție de confesiune. În Biserica Ortodoxă, pregătirile pentru Crăciun încep cu Postul Crăciunului, o perioadă de patruzeci de zile de post și rugăciune, în timp ce Biserica Catolică sărbătorește acest timp prin Advent, o perioadă de patru săptămâni de așteptare spirituală. Crăciunul face parte din cele 12 praznice împărătești ale bisericilor de rit bizantin, având un loc central în calendarul liturgic.

În România, Crăciunul este sărbătorit timp de trei zile, cu ziua de 25 decembrie în prim-plan, urmată de două zi de Crăciun, pe 26 decembrie. Este o sărbătoare publică în multe țări, celebrată religios de majoritatea creștinilor și cultural de mulți necreștini, devenind un moment de bucurie care unește familiile și comunitățile într-un spirit autentic de sărbătoare.

Nașterea Domnului

Evanghelia canonică a lui Luca, cât și cea a lui Matei descriu pe Iisus ca fiind născut în Betleem (din Iudeea controlată de romani), din mamă fecioară. În relatarea din Evanghelia după Luca, Iosif și Maria călătoresc de la Nazaret la Betleem pentru recensământ, iar Iisus este născut acolo și pus într-o iesle. Îngeri apar și declară că Iisus este un salvator al întregii omeniri și păstorii vin ca să-l adore. În relatarea lui Matei, cei trei magi urmează o stea până la Betleem pentru a aduce daruri lui Iisus, născut ca regele iudeilor. Regele Irod ordonă masacrul tuturor băieților din Betleem care au mai puțin de doi ani, dar familia lui Iisus fuge la timp în Egipt, iar mai târziu se restabilește în Nazaret.

Istoria

În secolul al II-lea, „cele mai vechi documente bisericești” atestă că „creștinii își aminteau și celebrau nașterea Domnului”. Această practică a apărut organic din devoțiunea autentică a credincioșilor, deși „nu existau opinii unanime asupra unei date fixe”. Cel mai vechi document care menționează 25 decembrie ca ziua nașterii lui Iisus este Cronograful din 354 (sau Calendarul lui Filocalus), care stabilește această dată și ca ziua de naștere a lui Sol Invictus („Soarele Neînvins”), un zeu solar venerat în Imperiul Roman. Această

paralelă a fost interpretată de unii istorici ca o încercare a creștinilor de a înlocui sărbătorile păgâne cu sărbători creștine.

Deși Crăciunul nu apare în listele sărbătorilor întocmite de primii scriitori creștini, precum Irineu și Tertulian, istorici liturgici susțin că data de 25 decembrie a fost stabilită oficial la Roma, în jurul anului 336 d.Hr. Aceasta este susținută de Papa Iuliu I, episcopul Romei între 337 și 352, care ar fi stabilit-o. Pe de altă parte, Părinții ai Bisericii precum Ioan Gură de Aur, Augustin de Hipona și Ieronim confirmă această dată spre sfârșitul secolului al IV-lea.

În primele secole ale creștinismului, însă, au existat opoziții semnificative față de celebrarea zilelor de naștere, inclusiv a nașterii lui Iisus. Tertulian și Irineu, de exemplu, au respins acest obicei ca fiind o practică păgână. Aceștia preferau să celebreze martirii în ziua morții lor, considerând-o „adevărata naștere”. Această opoziție reflecta o reacție împotriva festivităților păgâne, cum ar fi Saturnaliile romane, care erau caracterizate de excese și petreceri.

Când și unde s-a născut ?

Nu știm ziua și luna nașterii Lui, avem cu aproximație anul. Totuși, profeția este uluitoare de exactă. Cu aproximativ 720 de ani înainte a fost prezis locul exact al nașterii Lui, Betleem, deși părinții Săi erau din Nazaretul Galileii. Cu aproximativ 530 de ani înainte, a fost prezis timpul apariției și, implicit, al nașterii Lui.

a) Timpul nașterii

În ceea ce privește timpul venirii, un prim reper sunt cuvintele profetului Agheu:

„Voi zgudui toate popoarele și toate neamurile vor veni cu lucruri de preț și voi umple de slavă templul acesta, zice Domnul Savaot. Al Meu este argintul, al Meu este aurul, zice Domnul Savaot. Și slava acestui templu de pe urmă va fi mai mare decât a celui dintâi, zice Domnul Savaot, și în locul acesta voi sălășlui pacea, zice Domnul Savaot.” (2, 7-9), care anunță venirea lui Mesia în timpul templului al doilea.

Așa cum se știe acesta a fost zidit după ieșirea din robia babiloniană și cu ajutoare însemnate de la împăratul Cyrus al perșilor (I Ezdra 1, 2-11; 6, 3-16).

Profetul Daniel anunță venirea lui Mesia, după o vreme de „șaptezeci de săptămâni”: „Șaptezeci de săptămâni sunt hotărâte pentru poporul tău și pentru cetatea ta cea sfântă până ce fărâdelegea va trece peste margini și se va pecetui păcatul și se va ispăși nelegiuirea, până ce dreptatea cea veșnică va veni, vedenia și proorocia se vor pecetui și se va unge Sfântul Sfinților. Să știi și să înțelegi că de la ieșirea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului și până la Cel-Uns – Cel-Vestit – sunt șapte săptămâni și, respectiv, șaiszeci și două de săptămâni; și din nou vor fi zidite piețele și zidul din afară, în vremuri de strâmtorare. Iar după cele șaiszeci și două de săptămâni, Cel-Uns va pieri fără să se găsească vreo vină în El, iar poporul unui domn va veni și va dărâma cetatea și templul. Și sfârșitul cetății va veni prin potopul mâniei lui Dumnezeu și până la capăt va fi război – prăpădul cel hotărât.

“Și El va încheia un legământ cu mulți într-o săptămână, iar la mijlocul săptămânii va înceta jertfa și prinosul și în templu va fi urâciunea pustirii, până când pedeapsa nimicirii cea hotărâtă se va vărsa peste locul pustirii” (Daniel 9, 24-27).

Cele „șaptezeci de săptămâni” au fost interpretate ca „șaptezeci de săptămâni de ani”, adică $70 \times 7 = 490$ ani. Acești ani s-ar calcula începând cu edictul de eliberare din robia babiloniană dat la anul 458 î. H., când s-a început și reconstrucția templului.

Știind că, după legile israelite, cineva trebuia să aibă cel puțin 30 de ani împliniți pentru a ocupa o funcție în stat sau la templu și că Iisus a împlinit această condiție (Luca 3, 23), trebuie scăzuți 30 de ani de la momentul prevăzut pentru apariția Lui publică, pentru a ști data aproximativă a nașterii.

b) Locul nașterii

Cu circa 720 de ani înainte de nașterea lui Mesia, profetul Miheia a prevăzut locul în care pruncul Iisus Hristos avea să Se nască: „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei” (5, 1).

Betleemul, numit la origine *Bit Lahmi* (cunoscut de pe la 1440 î.Hr.), apoi *Beyth Léhem*, a fost redat în greaca Evangheliei sub forma Betleem, care mai târziu s-a pronunțat Vithleem, de unde provin variantele românești Vicleim, Viflaim și altele, printre colindele noastre.

Numele cetății înseamnă „casă pentru cereale” (hambar), „casa pâinii” sau „templul lui Laham”, zeu canaanit. Numele Betleem are și un sens simbolic de prosperitate materială (solul locului era fertil) și un sens simbolic de binecuvântare spirituală.

Tradiții

Când vine vorba de sărbătorile de **Crăciun**, pot spune că tradițiile noastre sunt cele mai frumoase. De pildă, pe 6 decembrie obișnuim să împodobim bradul, alături de cei dragi. În noaptea de pe 5 spre 6 decembrie, copiii își pregătesc ghetuțele pentru a îl aștepta pe **Moș Nicolae**. Dimineața, ghetuțele copiilor cumiți sunt pline de cadouri. Dacă sunt și copii care nu au fost cumiți, aceștia primesc, în schimb, un băț. Ca în fiecare an, pe 24 decembrie, copiii obișnuiesc să meargă pe la casele gospodarilor ca să vestească **Nașterea Domnului**. Ei cântă colinde și primesc în schimb bomboane, nuci, covrigi sau mere. În acest timp părinții pregătesc mâncăruri alese cu care vor să își întâmpine musafirii. Chiar și mama are propriile ei rețete culinare cu bucatele pe care le gătește în fiecare an: sarmale cu smântână, ciorbă de perișoare, salata beuf, cozonac și prăjituri. Musafirul e primit în casă cu câte un pahar de țuică și cu câte o prăjitură, după care e servit cu bunătăți. Seara, mergem toți creștinii la liturghia din ajun de Crăciun, iar a doua zi la Marea Liturghie prin care sărbătorim Crăciunul și Nașterea lui Cristos.

Urmează curând revelionul care anunță sosirea unui nou an, despre care se spune că va fi sigur bogat și fericit. Pe 31 decembrie copiii merg cu uratul, iar urătorii primesc sume de bani, iar tinerii și adulții primesc și câte un pahar de vin. Noaptea se merge la biserică pentru a face o scurtă „adorăție”. La 12 noaptea ieșim cu toții din biserică și așteptăm aprinderea artificilor. Adulții servesc câte un pahar de șampanie, după care pleacă spre casele lor unde petrecerea continuă.

Postul Crăciunului

Postul este un act liber consimțit, reglementat de disciplina religioasă spre a pregăti creștinii pentru un eveniment important din istoria mântuirii și reprezintă și o abținere de la toate lucrurile și gândurile rele.

De ce ține 6 săptămâni?

Postul Crăciunului începe cu ziua de 15 noiembrie și ține până în 24 decembrie inclusiv. *Lăsatul Secului* are loc anual pe 14 noiembrie, însă, dacă această zi cade miercuri sau vineri, atunci postul începe în ziua de 14 noiembrie. *Postul Nașterii Domnului a început anul acesta cu o zi mai devreme întrucât 14 noiembrie 2018 a fost miercuri, zi de post.*

Postul Crăciunului amintește de postul îndelungat al patriarhilor și dreptilor din Vechiul Testament, în așteptarea venirii lui Mesia – Izbăvitorul.

Prin durata lui de 40 de zile, acest post aduce aminte și de postul lui Moise de pe Muntele Sinai, când acesta aștepta să primească cuvintele lui Dumnezeu, Decalogul, scris pe lespezile de piatră ale Tablelor Legii, se menționează în *Liturgica generală*, a Pr. Ene Braniște.

Durata Postului Crăciunului a fost stabilită în anul 1166, la Sinodul de la Constantinopol, ținut sub președinția patriarhului Luca Hrisoveghi.

Această uniformizare a fost necesară deoarece la început, nu toți creștinii posteau în același mod și același număr de zile, ci unii țineau un post aspru, alții mai ușor, iar unele persoane posteau numai șapte zile, în vreme ce alții șase săptămâni.

Cum a fost aleasă data de 25 decembrie?

Potrivit unei vechi tradiții, recensământul lui Cezar August, în timpul căruia Sfântul Ev. Luca ne spune că S-a născut Domnul (Lc. 2,1) a avut loc în 25 decembrie (14 Nisan), anul 754 de la fondarea Romei.

Sfântul Ioan Gură de Aur confirmă că această tradiție este foarte veche și că Nașterea Domnului ar fi fost serbată la Roma de la început în data de 25 decembrie.

Același lucru îl va afirma mai târziu și Fericitul Ieronim.

Colinde românești de Crăciun

Steaua sus răsare

O, ce veste minunată!

**O, ce veste minunată
În Betleem ni s-arată
Astăzi s-a născut
Cel fără de-nceput
Cum au spus proorocii**

**Că la Betleem Maria
Săvârșind călătoria
Într-un mic sălaș
Lâng-acei oraș
A născut pe Mesia**

**Pe Fiul în al Său nume,
Tatăl l-a trimis în lume
Să se nască și să crească
Să ne mântuiască.**

**Păstorii cum auziră
Spre locașul sfânt porniră
Unde au aflat, pruncul minunat
Și îl preamăriră**

**E Iisus Păstorul Mare
Turmă ca El nimeni nu are
Noi îl laudăm
Și ne închinăm,
Cu credință tare.**

Trei păstori

Sus la poarta Raiului

Astăzi s-a născut Hristos

Deschide ușa, creștine!

Versuri colinde de Crăciun: Deschide ușa, creștine

Deschide ușa creștine R
Că venim din nou la tine,
La mulți ani mulți ani cu bine. (*)

Drumu' -i greu și-am obosit R
De departe am venit,
La mulți ani mulți ani cu bine.

Și la Viflaim am fost R
La mulți ani mulți ani cu bine.

Și-am văzut și pe-a Sa mamă R
Pe care Maria-o cheamă.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Cum umbla din casă-n casă R
Ca pe Fiul ei să-L nască.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Umbla-n sus și umbla-n jos R
Ca să nască pe Hristos. (*)
Umbla-n jos și umbla-n sus R
Ca să nască pe Iisus.

La mulți ani mulți ani cu bine.
Mai târziu găsi apoi R
Un staul frumos de oi.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Și acolo pe fân jos R
S-a născut Domnul Hristos.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Cete de îngeri coboară R
Staulul de-l înconjoară.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Păstorii cu florj în mână R
Împletesc mândră cunună.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Pe cunună-i scris frumos R
Astăzi s-a născut Hristos.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Care cu puterea Sa R
Va împărăți lumea.
La mulți ani mulți ani cu bine.

Din an în an

Versuri colinde de Crăciun: Din an în an

Din an în an sosesc mereu
La geam cu Moș Crăciun,
E ger cumplit, e drumul greu,
Da-i obicei străbun.
Azi cu strămoșii cânt în cor
Colindul sfânt și bun,
Tot Moș era și-n vremea lor
Bătrânul Moș Crăciun.

E sărbătoare și e foc
În casa ta acum,
Dar sunt bordeie fără foc
Și mâine-i Moș Crăciun.
Acum te las fii sănătos
Și vesel de Crăciun.
Dar nu uita când ești voios
Creștine să fii bun.

Vă mulțumesc pentru atenția acordată!

Webografie:

<https://agointel.ro/107262/colinde-de-craciun-in-versuri-top-10-cele-mai-frumoase-colinde-romanesti#steaua>

<https://doxologia.ro/postul-nasterii-domnului-istorie-semnificatie>

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Cr%C4%83ciun>

<https://doxologia.ro/de-ce-25-decembrie>

<https://doxologia.ro/iata-ce-este-craciunul-i>

<https://doxologia.ro/traditii-obiceiuri-de-craciun-fluerasu-roxana>